

Seat No. : _____

SI-109

September-2020

B.A., Sem.-VI

CC-311 : Geography
(Resource Geography)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – A

- નીચેના પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 14 × 3 = 42
1. સંસાધનોનું વિવિધ આધારે વર્ગીકરણ કરો. 14
 2. સંસાધન ભૂગોળનું વિષય-સ્વરૂપ અને વિષય વ્યાપ સ્પષ્ટ કરો. 14
 3. જમીનનું શું મહત્ત્વ છે ? જમીન-સંરક્ષણના અસરકારક ઉપાયો કયા છે ? 14
 4. જમીનોનું વૈશ્વિક વર્ગીકરણ સમજાવો. 14
 5. અંતસ્થ કે ભૂમિ-સ્થિત જળ-સંસાધનોનું વિતરણ તથા ઉપયોગો જણાવો. 14
 6. સાગરીય જળ-સંસાધનોની મુખ્ય વિશિષ્ટતા કઈ છે ? માનવ માટે સાગરો કઈ રીતે ઉપયોગી છે ? 14
 7. ખનીજ-સંસાધનો પૈકી કોઈપણ બે બિન-ઘાત્વિક ખનીજો સંદર્ભે ભૌગોલિક નોંધ લખો. 14
 8. વિશ્વમાં મેંગેનીઝ અયસ્કોની પ્રાપ્યતા, વિતરણ અને સામાન્ય ઉપયોગોની જાણકારી આપો. 14

PART – B

9. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ આઠ)

8 × 1 = 8

- (1) સંસાધન ક્રિયા, પ્રકાર અને ભાતોનું વિગતે પૃથક્કરણ કોણે કર્યું છે ?
- (a) વેબર (b) માલ્થસ
(c) એરિસ્ટોટલ (d) સ્ટ્રીન્ગર અને ડેવિસ
- (2) વિતરણ અને પ્રાપ્યતાની આવૃત્તિને આધારે સંસાધનોનું વર્ગીકરણ કોણે કર્યું છે ?
- (a) દાસમાન (b) એકરમેન
(c) ઝીમરમેન (d) ઓવેન
- (3) દાસમાન અનુસાર સંસાધનોના કેટલા પ્રકાર છે ?
- (a) 2 (b) 4
(c) 6 (d) 8
- (4) રેનરનો સંસાધન વર્ગીકરણનો હેતુ શું હતો ?
- (a) સંસાધન સંરક્ષણ (b) સંસાધન ઓળખ
(c) સંસાધન ઉપયોગ (d) સંસાધન મૂલ્ય
- (5) નીચેના પૈકી કયું જમીન પાર્શ્વચિત્રનું સ્તર નથી ?
- (a) A (b) R
(c) O (d) K
- (6) કયા દેશના વિદ્વાનોએ જમીનોનું સૌપ્રથમ વિગતે વર્ગીકરણ કર્યું હતું ?
- (a) ભારત (b) ઓસ્ટ્રેલિયા
(c) જર્મની (d) રશિયા

- (7) કઈ જમીનો રણની જમીનોને મળતી છે ?
- (a) ચર્નોઝમ (b) સીરોઝેમ
(c) પોડઝોલ (d) લેટેરાઈટ
- (8) ટેરારોસ્સા જમીનો કયા પ્રદેશમાં જોવા મળે છે ?
- (a) ભૂમધ્ય (b) અગ્નિ એશિયા
(c) પૂર્વોત્તર ભારત (d) કોંગો
- (9) પૃથ્વીના કુલ જળ-જથ્થા પૈકી કેટલા % મીઠું પૃષ્ઠીય જળ છે ?
- (a) 71 (b) 21
(c) 3 (d) 0.5
- (10) કુલ મીઠું જળ પૈકી કેટલા % ઘન સ્વરૂપે છે ?
- (a) 71 (b) 75
(c) 66 (d) 60
- (11) વિશ્વમાં સૌથી વધુ સિંચિત ભૂમિ કયા દેશમાં છે ?
- (a) USA (b) રશિયા
(c) ચીન (d) ઓસ્ટ્રેલિયા
- (12) ભારતમાં કેટલા ચો.કિ.મી. ભૂમિ વિસ્તાર સિંચાઈ હેઠળ છે ?
- (a) 4,67,000 (b) 5,67,000
(c) 6,67,000 (d) 7,67,000
- (13) નીચેના પૈકી કઈ ધાતુ-અયસ્ક છે ?
- (a) બાયોટાઈટ (b) મસ્કોવાઈટ
(c) જીપ્સમ (d) બ્રાઉનાઈટ

- (14) ભારતની સૌથી મોટી તાંબાની ખાણ કઈ છે ?
- (a) મલજખંડ (b) તામ્રભૂમિ
(c) તાલ્યેર (d) લેહ
- (15) મીઠાનો સૌથી વધુ ઉપયોગ કયા હેતુસર છે ?
- (a) આહારમાં (b) રસાયણ ઉદ્યોગમાં
(c) ખાતર (d) સીમેન્ટ બનાવવા
- (16) અબરખનું ઉત્પાદન કરનાર મુખ્ય યુરોપીય દેશ કયો છે ?
- (a) UK (b) ફિનલેન્ડ
(c) ઈટાલી (d) પોલેન્ડ
-

Seat No. : _____

SI-109
September-2020
B.A., Sem.-VI
CC-311 : Geography
(Resource Geography)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – A

Answer any **three** questions from the following :

14 × 3 = 42

1. Classify resources on the basis of various criteria. **14**
2. Bring out clearly nature and scope of resource geography. **14**
3. What is the significance of soil ? What are the measures of soil conservation ? **14**
4. Explain global soil classification. **14**
5. Give the distribution and uses of inland water resources. **14**
6. What are the main characteristics of ocean water resources ? How are oceans useful to human ? **14**
7. Write a geographical account on any two non-metallic minerals. **14**
8. Give an information on the occurrence, distribution and uses of manganese ores in the world. **14**

PART – B

9. MCQ : (any 8, each of 1 mark)

8 × 1 = 8

- (1) Who gave detailed analysis of resource process, types & patterns ?
- (a) Weber (b) Malthus
(c) Aristotle (d) Stringer & Davies
- (2) Who classified resources on basis of distribution & frequency ?
- (a) Dasman (b) Akerman
(c) Zimmermann (d) Oven
- (3) How many types of resources are there (Dasman) ?
- (a) 2 (b) 4
(c) 6 (d) 8
- (4) What was Renner's objective for resource classification ?
- (a) Resource conservation (b) Resource identification
(c) Resource use (d) Resource value
- (5) Which of the following is not a soil horizon ?
- (a) A (b) R
(c) O (d) K
- (6) Experts from which country were the first to give a detailed soil classification ?
- (a) India (b) Australia
(c) Germany (d) Russia

- (7) Which soils resemble desert soils ?
- (a) Chernozem (b) Seirozem
(c) Podzol (d) Laterites
- (8) Terrarossa soils are found in.
- (a) Mediterranean (b) SE Asia
(c) NE India (d) Congo
- (9) How much % of Earth's water is fresh surface water ?
- (a) 71 (b) 21
(c) 3 (d) 0.5
- (10) How much % of fresh water is in solid state ?
- (a) 71 (b) 75
(c) 66 (d) 60
- (11) Which country has highest total irrigated land ?
- (a) USA (b) Russia
(c) China (d) Australia
- (12) What is the area of irrigated land in India (in sq. km.) ?
- (a) 4,67,000 (b) 5,67,000
(c) 6,67,000 (d) 7,67,000
- (13) Which is a metallic ore ?
- (a) Biotite (b) Muscovite
(c) Gypsum (d) Braunite

(14) Which is India's largest copper mine ?

- (a) Malajkhand
- (b) Tamrbhumi
- (c) Talcher
- (d) Leh

(15) Salt is used the most in

- (a) diet
- (b) chemical industry
- (c) fertilizer
- (d) cement

(16) Which European country is major mica producer ?

- (a) UK
 - (b) Finland
 - (c) Italy
 - (d) Poland
-